

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 15 และเครือข่ายวิจัยประชาชื่น ครั้งที่ 5

โลกรั้วพรหมแดน

: ทิศทางการศึกษา สุขภาวะ และนวัตกรรม

จัดโดย

วิทยาลัยครุศาสตร์ ร่วมกับ สายงานวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
และเครือข่ายวิจัยประชาชื่น

วันศุกร์ที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2563

ณ ห้องประชุม ดร.ไสว สุทธิพิทักษ์ อาคาร 6 ชั้น 7

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

สารจากอธิการบดี

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 15 และเครือข่ายวิจัยประชาชื่น ครั้งที่ 5 ในหัวข้อ “โลกไร้พรมแดน : ทิศทางการศึกษา สุขภาวะ และนวัตกรรม” โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยอันจะนำไปสู่ทิศทางการศึกษา สุขภาวะ และนวัตกรรม กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาผลงานไปสู่การสร้างงานนวัตกรรม เป็นเวทีวิชาการสำหรับนักวิชาการ นักศึกษา และผู้ขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ในสังคมไทย ที่มุ่งเป้าหมายของการเรียนรู้ที่เป็นการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง และเผยแพร่ผลงานวิจัยอันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ผลงานด้านการศึกษา รวมทั้งเป็นเวทีส่งเสริมให้นักศึกษา คณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษา ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ นำเสนอผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษา ที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรง เกิดความเข้าใจ ตระหนักรู้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้ง จนก่อให้เกิดลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งในส่วนของภาคการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางด้านการศึกษาให้ก้าวหน้าและเข้มแข็งต่อไป

เป็นที่น่ายินดีที่มีผู้สนใจส่งผลงานมาร่วมนำเสนอเป็นจำนวนมาก ในนามของคณะกรรมการผู้จัดการประชุมวิชาการ ขอขอบคุณ วิทยากร ผู้นำเสนอผลงาน ตลอดจนคณะผู้จัดการประชุมที่ทำให้การประชุมครั้งนี้มีคุณค่าและสำเร็จได้ด้วยดี

(ดร.ดาริกา ลัทธพิพัฒน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

กำหนดการโครงการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 15 และเครือข่ายวิจัยประชาชน ครั้งที่ 5

โลกไร้พรมแดน : ทิศทางการศึกษา สุขภาวะ และนวัตกรรม

จัดโดย

วิทยาลัยครุศาสตร์ร่วมกับสายงานวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และเครือข่ายวิจัยประชาชน

วันศุกร์ที่ 20 มีนาคม 2563 เวลา 08.30 – 16.00 น.

ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

เวลา	09.15 – 10.15 น.	บรรยายพิเศษ เรื่อง “โลกไร้พรมแดน: Renaissance Man-การศึกษา” โดย รองศาสตราจารย์ ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ อธิการบดีกิตติมคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
	10.30 – 11.15 น.	บรรยายพิเศษ เรื่อง “โลกไร้พรมแดน : ทิศทางการศึกษา” โดย ศาสตราจารย์นายแพทย์ วิจารณ์ พานิช รักษาการนายกสภาสถาบันอาศรมศิลป์
	11.15 – 12.00 น.	บรรยายพิเศษ เรื่อง “โลกไร้พรมแดน : สุขภาวะและนวัตกรรม” โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ บรรจบ ชุณหสวัณสกุล คณบดีวิทยาลัยการแพทย์บูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
	13.00 – 16.00 น.	การนำเสนอผลงานทางวิชาการ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงานวิชาการ

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิฎฐิต์น เมฆบัณฑิตกุล

ดร.พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล

ดร.อภิเทพ แซ่ไคว่

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงานวิชาการ

รศ.ดร.กล้า ทองขาว

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รศ.ดร.ธนิดา จิตรน้อมรัตน์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รศ.ดร.พินิจ ทิพย์มณี

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รศ.ดร.อัศวิน แสงพิบูล

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รศ.ดร.อุทัย บุญประเสริฐ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.นพ.กฤษณ์ พงศ์พิรุฬห์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผศ.ดร.วิภารัตน์ แสงจันทร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผศ.ชุตินุช อินทรประสิทธิ์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ

สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

ผศ.ดร.ธันยากร ช่วยทุกข์เพื่อน

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.ธิฎฐิต์น เมฆบัณฑิตกุล

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.นภดล ทิพย์รัตน์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผศ.ดร.ปรีชญา ครุเกษตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผศ.ดร.ปิยะวิทย์ ทิพรส

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.พนารัตน์ ลี้ม

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.พัชราภา ตันติชูเวช

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.สมพร โกมารทัต

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.สุธีรา นิมิตรนิวัฒน์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.อัญชลี ทองแอม

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผศ.ดร.อำนาจ ผดุงศิลป์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ผศ.ไพรินทร์ ชลไพศาล	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ผศ.รัชดาภรณ์ เสมาชันธ์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ผศ.วิโชติ ทองเสมอ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
ดร.กัลยา สว่างคง	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.จันทร์พา ทัดภูธร	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.โชติกานต์ ใจบุญ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.ฐิติมา พูลเพชร	วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง
ดร.นักรบ หมี่แสน	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.พจมาลย์ สกลเกียรติ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.ไพทยา มีสัตรู	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.รมย์มาศ จันทร์ขาว	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.ศศิธร อนันต์โสภณ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.สุคคินี นฤพนธ์จิรกุล	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.อนันต์ เขียวชาญกิจการ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร.อัจฉริยา อักษรอินทร์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

คำสั่งมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ที่ 0102 / 0301

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 15
และเครือข่ายวิจัยประชาชน ครั้งที่ 5

เพื่อให้การดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 15 และเครือข่ายวิจัยประชาชน ครั้งที่ 5 ในวันที่ 20 มีนาคม 2562 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในข้อ 15 แห่งระเบียบ ว่าด้วย การบริหารงานและการจัดส่วนงานมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พ.ศ.2559 จัดแต่งตั้งคณะทำงานโครงการ “การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 15 และเครือข่ายวิจัยประชาชน ครั้งที่ 5” โดยประกอบด้วยบุคลากรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และเครือข่ายวิจัยประชาชน ดังนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.นิตย์ เพ็ชรรักษ์	ประธานกรรมการ
รองอธิการบดีสายงานวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	
ดร.พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล	รองประธานกรรมการ
คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์	ฝ่ายการศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีรัตน์ เมฆบัณฑิตกุล	รองประธานกรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารโครงการวิจัย	ฝ่ายบริหารจัดการ
คณะกรรมการวิทยาลัยครุศาสตร์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ทองเอม	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภา ตันติชูเวช	กรรมการ
ดร.พจมาลย์ สกลเกียรติ	กรรมการ
ดร.ไพทยา มีสสัย	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินสุดา สิริธรรมศรี	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร โกมารทัต	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธีรา นิมนต์นิวัฒน์	กรรมการ
ดร.นักรบ หมี่แสน	กรรมการ
ดร.สุคคินี นฤพนธ์จิรกุล	กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญยากร ช่วยทุกข์เพื่อน		กรรมการ
ดร.วาสนา วิสฤตภา		กรรมการ
ดร.เฉลิมชัย มนุเศวต		กรรมการ
คณะกรรมการสายงานวิจัยและพัฒนา		
ดร.อัจฉริยา อักษรอินทร์		กรรมการ
อาจารย์วรุณพันธ์ คงสม		กรรมการ
นางสาวปริญญา คล้ายเจริญ		กรรมการ
นางสกุลทิพย์ อนันตรักษ์		กรรมการ
นายศักดิ์สิทธิ์ คณะชาติ		กรรมการ
นายศราวุธ โกมุตพันธ์		กรรมการ
คณะกรรมการเครือข่ายวิจัยประชาชน		
ดร.อภิเทพ แซ่ไคว่	มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด	กรรมการ
รศ.ดร.กานดา ว่องไวลิขิต	มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
คุณวุฒิศักดิ์ อยู่จำนงค์	มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
คุณชญาณิชชู้ อัจฉริยะโพธา	มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
ผศ.ดร.ณรงค์ศักดิ์ จักรกรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	กรรมการ
ดร.สุไม บิลไบ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	กรรมการ
คุณทัศนาศา ปิ่นทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	กรรมการ
ผศ.ดร.วารุณี อริยวิริยะนันท์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
ดร. กฤษดา เขียววัฒนสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
นางสาวศศิธรณ อินทรวงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
รศ.นภัทร วัฒนเทพินทร์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	กรรมการ
ผศ.พินทุสร ปัสนะจะโน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	กรรมการ
คุณพรพิมล เขียวพิมาย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	กรรมการ
ดร.ประกอบ ชาตีกุฎ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	กรรมการ
ดร.นิตินันท์ ศรีสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	กรรมการ
คุณเมธิกา พ่วงแสง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	กรรมการ
ผศ.ดร.วราภา มหากาญจนกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
ผศ.ดร. ธนพล ไชยแสน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
คุณพิชชาอรุณี สิริชีวเกษร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ

รศ.ดร.สังวรรณ รัตตะโรทก	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	กรรมการ
คุณรลิกา อังกูร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	กรรมการ
คุณอินทิตรา นาคันตร์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	กรรมการ
รศ.ดร.ชนะศึก นิชานนท์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	กรรมการ
ผศ.ดร.ยุธยา อยู่เย็น	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	กรรมการ
ผศ.ดร.นิตานาด มั่งศิริ	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	กรรมการ
รศ.ดร.สุบิน ยุระรัช	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	กรรมการ
อ.นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	กรรมการ
อ.กิตติยานภาลัย ภู่อระกุล	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	กรรมการ
รศ.ดร.โกสุม สายใจ	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	กรรมการ
ผศ.ดร.มารยาท โยทองยศ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	กรรมการ
คุณปวีณา กุลประสูตร	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	กรรมการ
ผศ.ดร.ปฐมทัศน์ จิระเดชะ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กรรมการ
อ.ประสิทธิ์ชัย เดชขำ	วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง	กรรมการ
รศ.ดร.ทิพย์พาพร มหาสินไพศาล	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์	กรรมการ
คุณปวีณา กิมสุวรรณ	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์	กรรมการ
ดร.ศิริพงศ์ รักใหม่	วิทยาลัยดุสิตธานี	กรรมการ
ผศ.ดร.สถิตย์พงษ์ มั่นหล้า	วิทยาลัยดุสิตธานี	กรรมการ
คุณพัชรินทร์ อนันตคุณูปกร	วิทยาลัยดุสิตธานี	กรรมการ
รศ.ดร.กัญญามน กาญจนาทวีกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	กรรมการ
อาจารย์วรรณพร พุทธภูมิพิทักษ์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562

สั่ง ณ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2562

นิตย เพ็ชรรักษ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตย เพ็ชรรักษ์)

รองอธิการบดีสายงานวิจัยและพัฒนา ปฏิบัติการแทน

อธิการบดี

สารบัญ

หน้า

สารจากอธิการ	ก
กำหนดการ	ข
ตารางนำเสนอผลงาน	ฅ
กองบรรณาธิการ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	ณ
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการประชุม	ด
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแย้มจาดวิชชานุสรณ์ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับเรียนแบบปกติ <i>ปยุณนุช ผางคำ</i>	1
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับเรียนแบบปกติ <i>สุจิตรา นาโค</i>	13
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัยที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับการเรียนแบบปกติ <i>นฤมล ชุมทอง</i>	24
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเว็บ ด้วยโปรแกรม Google site กับการสอนแบบปกติ <i>มยุรา สอนภักดี</i>	34
การใช้สื่อการสอนหนังสือสามมิติ : ระบบในร่างกาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดดินจี่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู <i>กิตติยาภรณ์ กล้าพุทธา</i>	47
ความเต็มใจจ่ายสำหรับการจ่ายร่วมในระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า <i>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทร์ วรพาณิชซ์ , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครนันท์ คิตสม</i>	59
อิทธิพลของการสื่อสารการตลาดออนไลน์ ทักษะคิด และบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง ต่อความตั้งใจที่จะท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มเจนเนอเรชันวาย ในกรุงเทพมหานคร <i>ชวิศา อุ่นยนต์ , รองศาสตราจารย์ ดร.นธกฤต วันตะเมล์</i>	69
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงเทคโนโลยีของผู้สูงอายุในยุคดิจิทัล <i>อารียา ศรีแจ่ม, ธันย์พัทธ์ ไคร้วานิช</i>	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เศรษฐกิจผู้สูงอายุในยุคดิจิทัล <i>อารียา ศรีแจ่ม, สุชาลินี ไคร้วานิช, ธันย์พัทธ์ ไคร้วานิช</i>	101
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรร ในเขตจังหวัดชลบุรี <i>เจนจิรา ปราณี, จิราภรณ์ ชาววงษ์</i>	114
	126
การประชันวงปีพาทย์บ้านคูริยประณีต (พ.ศ.2489 - 2506) <i>ศุภณัฐ นุตมากุล</i>	139
การรับรู้ด้านความน่าเชื่อถือของตราสินค้า การรับรู้ด้านความน่าเชื่อถือของฟรีเซนเตอร์ศิลปะปิ่นเกล้า ที่พยากรณ์ความตั้งใจซื้อซ้ำสินค้าดูแลผิวหน้า <i>อนุศรา เอนกพัฒนกิจ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ ประจักษ์เนตร</i>	158
คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูสอนภาษาจีนตามทัศนะของนักเรียน <i>อรุณโรจน์ บุญครอง</i>	170
ความฉลาดทางวัฒนธรรมและอิสระการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร <i>ธรรมพร แพนเกาะ, ปรียานุช อภิบุญโยภาส</i>	183
ทักษะวิชาชีพของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในบริษัทเอกชนตั้งอยู่ในจังหวัดนนทบุรี <i>ชนากานต์ มั่นเรืองเดช, ทัดดาว ทับบุรี, ปารีชาติ ชัยมีแรง, อิศราภรณ์ ทนุผล</i>	196
พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลของกลุ่มคนวัยทำงาน <i>อาภาพร ภู่ทอง, จิราภรณ์ ชาววงษ์</i>	208
ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร <i>ดวงใจ ไทยจันทิก, อำนวย ทองโปร่ง</i>	219
ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร <i>เจตจันทร์ ราชนินทร์, อำนวย ทองโปร่ง</i>	230
กลไกการทำธุรกรรมทางการเงินในยุคดิจิทัล <i>พิรุฬห์รัตน์ ศรีแจ่ม, ธันย์พัทธ์ ไคร้วานิช</i>	240
การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกลำไย ทุเรียน มังคุดสดของไทยไปตลาดจีน <i>เมธาพร กิ่งสะกุน, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกริช ถาวรวันชัย</i>	252

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การศึกษาความเป็นได้ในการลงทุนธุรกิจชัยวัฒน์เกสต์เฮาส์ <i>อติญา โอฬารรัตน์พันธ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกริช ภาวรัตน์ชัย</i>	263
ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แปรรูปผ้าปาเต๊ะ จากวิสาหกิจชุมชน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ถนนคนเดินจังหวัดภูเก็ต <i>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ ไหวว่อง</i>	273
อิทธิพลของการบริหารจัดการทรัพยากรอาคาร และความพึงพอใจในงานที่มีต่อประสิทธิภาพ ในการทำงานของพนักงานเจเนอเรชันวาย <i>เอกชัย สมานบุตร, รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิชา พาณิชย์ปฐม</i>	286
อิทธิพลของการสื่อสารการตลาดออนไลน์ต่อทัศนคติ บรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจที่จะศึกษาที่สถาบันออนไลน์ของกลุ่มผู้บริโภควัยทำงานตอนต้นในกรุงเทพมหานคร <i>เจตน์ กลิ่นบุบผา, รองศาสตราจารย์ ดร.นชกฤต วันตะเมธ</i>	298
ทักษะความรู้ที่ได้จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถาประกอบการทางการบัญชี และไม่ใช่ทางการบัญชีของนักศึกษาบัญชี <i>ชลดา ตันรัตน์นะ, นภัสวรรณ จินดารัตน์มณี, ภัทรธิดา สาลีสี, อิศราภรณ์ ทนุผล</i>	311
การพัฒนาหน้าจอต้อนรับอัจฉริยะด้วย Kinect <i>วัฒนชัย พุทธาประสิทธิ์ผล, อโณชา เหล็งศิริ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนืองวงศ์ ทวยเจริญ</i>	323
Nadyeb Web Application: การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันขายอุปกรณ์ตัดเย็บเสื้อผ้า ด้วยเทคโนโลยีประมวลผลภาพ <i>ชวีศา คงสาหร่าย, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนืองวงศ์ ทวยเจริญ</i>	333
บทบาทและกลวิธีการแสดงตัวโง่ลิเก <i>คมคาย แสงศักดิ์, ชนัย วรรณะสี, นิวัฒน์ สุขประเสริฐ</i>	343
ระดับความเครียดและผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีในองค์การภาครัฐและภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร <i>กฤษฎา วันดี, สรिता ผิวเผือก, สударัตน์ สิ่งท่เจริญ, ศรายุทธ์ ยิ้มเรือน</i>	355
โอกาสการใช้ภาษาอังกฤษกับการพัฒนาความสามารถที่ใช้ทักษะภาษาอังกฤษ ในการประกอบอาชีพนักบัญชี <i>ลิปิการ์ แม่นหมาย, วลัยฉนิษฐ์ พิรทัตกิตติวรา, อภิรดี อุดมสุข, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสราภรณ์ ทนุผล</i>	367
การสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการ แรงจูงใจ และการดูแลตนเองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ใช้บริการสนามฟุตบอลหญ้าเทียมในกรุงเทพมหานคร <i>ปิยะฉัตร เอี่ยมบุญฤทธิ์, ดร.ชุตินาถ ทองจีน</i>	381

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

เปรียบเทียบความสามารถในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม และกำไรขาดทุนสุทธิ กรณีบริษัทจดทะเบียนในตลาดทางเลือกการลงทุน <i>พิมพ์ชนก ทับทิมใส</i>	391
ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพกับระดับความสุขของนักบัญชี <i>บุญญา จันทร์ประสิทธิ์, วราสินี ยันแปว, สโรชา แก้วดวงเล็ก, อิศราภรณ์ ทุมผล</i>	404
ทางเลือกในการประกอบอาชีพของนักศึกษาปีที่ 4 หลักสูตรบัญชีบัณฑิต ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน <i>กัญญารัตน์ ตาลิก, ณัฏชา ธนกิจดำรง, ณัฐสุดา บัวจอม, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสราภรณ์ ทุมผล</i>	415
การเสพติดอินเทอร์เน็ต และปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโรคซึมเศร้าของคนวัยทำงาน <i>ณัฐเดช ยอแซฟ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ ประจักษ์เนตร</i>	426
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขานนแจ้งวัฒนะ <i>อนุวัฒน์ รักษ์ทอง, จิราภรณ์ ชาวงษ์</i>	436
กระบวนการฝึกปฏิบัติทักษะการสอนของนักศึกษาครูตามแนวคิด MT+PLC <i>ดร. ธนภัทร จันทร์เจริญ</i>	449
อิทธิพลของสื่อออนไลน์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อแมวมารเลียของคนวัยทำงาน <i>มันนียา ปรีชานาดุล, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ธร ศศิธนากรแก้ว</i>	462
อิทธิพลของการวางผลิตภัณฑ์ในซีรี่ส์เกาหลีที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ ทัศนคติ และความตั้งใจซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค <i>พชรวรรณ แจ่มจันทร์, รองศาสตราจารย์ ดร.นชกฤต วันตะเมล์</i>	475
อิทธิพลการสื่อสารการตลาดแบบผสมผสานที่มีต่อการส่งเสริมพฤติกรรม การเข้าร่วมงานวิ่งมาราธอนของผู้บริโภคในพื้นที่กรุงเทพมหานคร <i>ภัทราวดี เทพทอง, รองศาสตราจารย์ ดร.นชกฤต วันตะเมล์</i>	487
การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA MODEL ร่วมกับแอปพลิเคชัน Plickers สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 <i>บุรฉกร ธรรมจันทร์</i>	501
การพัฒนาบทเรียนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ Edmodo Application สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 <i>นายอมรชัย อินสอน</i>	512
ปัจจัยที่มีผลต่อตัวจำนวนการกระทำผิดที่ถูกบังคับใช้ทางกฎหมายในธุรกิจตลาดทุน <i>พรรณรุ่ง คัมพงษ์พันธ์, ดร.ลลิตา จันทรวงศ์ไพศาล หงษ์ตระกูล</i>	524

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายในการลงโทษผู้บุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าไม้ และที่ดินสาธารณประโยชน์ <i>ปิยงกูร มุกดา</i>	540
อิทธิพลของการสื่อสารการตลาดเพื่อสังคมผ่านสื่อออนไลน์ต่อพฤติกรรม การใช้ถุงผ้าในการซื้อสินค้าของผู้บริโภค <i>กนิษฐนาถ สุขสวัสดิ์ชื่น, รองศาสตราจารย์ ดร.นชกฤต วันดีเมล์</i>	551
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกกาแฟสำเร็จรูปของประเทศบราซิลไปยังประเทศญี่ปุ่น <i>พงษ์พิชัย ทองนวล</i>	564
ผลกระทบของการจัดการความรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม <i>หัตถชัย สามารถ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หฤทัย นำประเสริฐชัย</i>	573
เงื่อนไขทางสังคมที่ส่งผลต่อการสร้างความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ทุ่งทองยั่งยืน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี <i>พัชรพร จิระแพศยสุข, รองศาสตราจารย์ ดร. กังสดาล เขาวังวัฒนกุล</i>	585
กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปท่องเที่ยวในประเทศ กรณีศึกษากลุ่มประชากรวัยทำงาน <i>ณัฐชยา ธรรมสิทธิรักษ์, ดร.ลลิตา จันทรวงศ์ไพศาล หงษ์ตระกูล</i>	598
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับอัตราการฆ่าตัวตาย <i>เพ็ญพิชชา ศรีฟ้า, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ์</i>	609
อิทธิพลของการสื่อสารการตลาดแบบผสมผสานที่มีต่อการส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์รัฐพืช เพื่อสุขภาพของผู้บริโภคเพศหญิง <i>กานต์พิชชา ปิ่นบัณฑิตทรัพย์, รองศาสตราจารย์ ดร.นชกฤต วันดีเมล์</i>	619
การสร้างมูลค่าเพิ่มและกลยุทธ์ทางการตลาด ด้วยระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน กรณีศึกษา : กระเป๋ามาจากกระสอบ ยี่ห้อ SACKITEM <i>จรรยารัตน์ อูยประเสริฐกุล, ณัฐฐา ไตรวัฒนพานิช</i>	631
การเข้าสู่การปฏิบัติธรรมของหญิงไทยกับสมดุลชีวิตการทำงาน : กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร <i>นัชชา จิตรสมบุรณ์, รองศาสตราจารย์ ธนารดี คำยา, รองศาสตราจารย์ สิริกร กาญจนสุนทร</i>	641
การโฆษณาโดยใช้บุคคลที่มีชื่อเสียง การยอมรับเทคโนโลยี และทัศนคติที่ส่งผลต่อ การตัดสินใจซื้อสินค้าจาก Shopee ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร <i>ปริญรพท์ ไม้ทนต์, ดร.ชุตินาถ ท่องจีน</i>	651

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ความคิดเห็นของประชาชนริมคลองในพื้นที่โครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำบริเวณคอขวดคลองทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร <i>ภูมิภัทร วีระเดชากุล, สิริกร กาญจนสุนทร, พูนศักดิ์ ไม้โภาคทรัพย์</i>	661
อิทธิพลของการสื่อสารทางการตลาดเพื่อสังคมผ่านสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการต่อต้านการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน <i>นายศุภดา แสนฉลาด, รองศาสตราจารย์ ดร.นธกฤต วันดีเมธ</i>	672
การอบแห้งขิงด้วยไอน้ำร้อนยวดยิ่งที่สภาวะความดันต่ำ <i>วรพล โพธิ์ศรีทอง, วิจัย จันทร์เพ็ง, ขวัญชัย จ้อยเจริญ</i>	691
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ภาคใต้ <i>จิระเมท รัตนวัน, ดร.ลลิตา จันทรวงศ์ไพศาล หงษ์ตระกูล</i>	702
ปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกรถยนต์ของประเทศไทยไปยังประเทศออสเตรเลีย <i>สกุล ศุภมาร์คภักดี, ดร.ลลิตา จันทรวงศ์ไพศาล หงษ์ตระกูล</i>	713
การพัฒนาชุดการสอน เรื่องทฤษฎีดนตรีสากล สารการเรียนรู้ดนตรี รายวิชาดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา <i>ศิลปชัย ทิมเนียม, ดร.ชาลินี สุเรียนเปล่งแสง, ดร.วรธรรม เนตรทิพย์</i>	726
การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจรถยนต์มือสองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี <i>ปาริชาติ สุวรรณนุรักษ์</i>	735
การยอมรับเทคโนโลยี ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ตราสินค้าและคุณภาพเว็บไซต์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อการ์ตจอกจากเว็บไซต์ Banana IT ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร <i>โอภาส คำวิชัย, ดร.ชุตีมาวดี ทองจีน</i>	748
การพัฒนาเหมืองปิล๊อก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ <i>พัชรี แสงทอง, ณ์ภูษกฤษฎี เอกวรรณัง</i>	759
ความสอดคล้องระหว่างบุคคลกับงานและสภาวะที่พยากรณ์ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานในอุตสาหกรรมไฟฟ้า <i>มุกมณีย์ ภูวงค์, ดร.ชนัดดา เพ็ชรประยูร</i>	775
ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย <i>ปภัส หนูสนั่น, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คมกริช ถาวรวันชัย</i>	792
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินใช้ในยามเกษียณอายุของข้าราชการกรมสรรพากร (สำนักงานใหญ่) <i>ศาคตัช เลขะวงนิช, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คมกริช ถาวรวันชัย</i>	802

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศที่ส่งผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท ต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	814
<i>คณพัฒน์ ตีรวณิซวงศ์, ดร.ลลิตา จันทรวงศ์ไพศาล หงษ์ตระกูล</i>	
การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชา โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกวิทย์บริหารธุรกิจ	826
<i>ชลิตา กาศย์แก้ว, ภัทรวรรณ จีร์พัฒนธรร</i>	
การลดพลังงานในระบบปรับอากาศแบบแยกส่วนและระบบระบายอากาศ โดยการระบายความร้อนเครื่องควบแน่นของระบบปรับอากาศด้วยลมระบายอากาศ	838
<i>ชาญวิทย์ วิทยาวิโรจน์, ดร.วินัย จันทร์เพ็ง</i>	
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการคลินิกเพื่อความงามด้านผิวพรรณ กลุ่มผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร	849
<i>ทีปกา ขวาลวิทย์, จิราภรณ์ ชาวงษ์</i>	
บทบาทของโคลนบำบัดต่อวิถีสุขสบาย-บทความปริทัศน์	860
<i>บรรจบ ชุมทสวัสดิกุล, คมสัน ทินกร ณ อยุธยา, มนฤดี กীরดีพรานนท์, ภัทรา พลับเจริญสุข, โสณชดา ปานชี</i>	
ปัจจัยที่มีผลต่อการประสบความสำเร็จในการเล่นดนตรี	877
<i>ดร. ซาลินี สุริยนเปล่งแสง</i>	
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อรองเท้าวิ่งของนักวิ่งมาราธอน	887
<i>จารุชิต บรมสุข, จิราภรณ์ ชาวงษ์</i>	
ปัญหาการกำหนดอายุความในการกระทำความผิดอาญาให้เหมาะสมกับฐานความผิด	905
<i>กัญญ์ณณัฐ์ แสนศรี</i>	
นวัตกรรมออกแบบและกลยุทธ์ทางการตลาด กรณีศึกษาโครงการ kiddee project กระเป๋ากถุงน้ำยาล้างไตของกลุ่มแพทย์และอาสาสมัครที่โรงพยาบาลน่าน	917
<i>ธีรพงษ์ ชุกกลิ่น, นพรัตน์ สุพามาลา</i>	
อิทธิพลของการสื่อสารการตลาดออนไลน์ผ่านไมโครอินฟลูเอนเซอร์ที่มีต่อทัศนคติ และความตั้งใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางของผู้บริโภควัยทำงานหญิงตอนต้น	928
<i>เจนจิรา สลาสรเกษ, รองศาสตราจารย์ ดร.นชกฤต วันดีะเมล์</i>	
พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดโรค NCDs ของคริสตชนโบสถ์พระแม่สกลสงเคราะห์ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี	940
<i>วีรวรรณ เทพธรรม, ธนารดี คำยา</i>	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ปัจจัยด้านการรับรู้ความต้องการ ปัญหาการใช้สมาร์ทโฟน และการมีส่วนร่วมในสื่อสังคมออนไลน์ ที่พยากรณ์อาการกลัวตกรกระแสของผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ <i>วรรณวิศา ลาภสมบูรณ์ดี, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรพรรณ ประจักษ์เนตร</i>	951
ปัจจัยการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ภายใต้วิกฤตการศึกษาไทยของมหาวิทยาลัยเอกชน <i>เอกลักษณ์ วิริยะยุพมา, พรพรรณ ประจักษ์เนตร</i>	961
ปัญหาสุขภาพและความต้องการด้านการดูแลสุขภาพของคนไทย <i>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี ภักดีวิจิตร</i>	973
การว่าดอกรด้วยเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายในดนตรีไทย <i>ปรีวีญ เพ็ชชะมาตร์, สาริศา ประทีปช่วง, วิชรมณษ์ อรัณยะนาค</i>	984
ระบบการจองสิทธิ์ขอเข้าติดต่อบุคลากร กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม <i>สาธิตย์ มงคลผิวทอง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนืองวงศ์ ทวยเจริญ</i>	998
ค่านิยมในการใช้จ่ายเงินเพื่อบริโภคนิยมของนักศึกษากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร <i>ชัตติยา พงษ์จัญ, นราวัลลภ อ่วมอั้น, ปภาวดี ชื่นอารมณ, นภานนท์ หอมสุด</i>	1008
ระบบรายงานสถานะคอมพิวเตอร์ครุภัณฑ์แบบอัตโนมัติ <i>วรางคณา เกิดพุ่มนาค, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนืองวงศ์ ทวยเจริญ</i>	1018
กลยุทธ์ดิจิทัลไลฟ์สไตล์แบงก์กิง (Digital Lifestyle Banking) ที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ออปพลิเคชัน เคพลัส (K PLUS) ของผู้ใช้งานในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล <i>วรรดา ต่อวัฒนกิตติกุล, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิประภา พันธนาเสรี, ญัฐวรรธน์ ศรีสุข</i>	1029
ภูมิปัญญาครุดนตรีไทย ครูวรพงษ์ พุ่มพฤษ <i>กนกวรรณ ลำอาจผิว, สาริศา ประทีปช่วง, ดุษฎี มีป้อม</i>	1045
การพัฒนาวิดิทัศน์เรื่องไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ อย่างมีความสุขในโรงเรียนกวตวิชา <i>ชนพล กฤตยานนท์, ภัทรวรรณ จีร์พัฒนธนธ</i>	1057
ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์ SETHD ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย <i>จักรพิสิฐ หนูสุวรรณ, ดร.ลลิตา จันทรวงศ์ไพศาล หงษ์ตระกูล</i>	1069
การสำรวจและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณลักษณะครูนักวัดผล ประเมินผล และวิจัยทางการศึกษา <i>สิริกร โตลติ</i>	1081

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

<p>แสงชินโครตรอน: ศักยภาพและโอกาสของผู้ประกอบการไทยแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารส่งออก</p> <p><i>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยะวิทย์ ทิพรส, ศิวะนันท์ ศิวพิทักษ์, กุลทิวา โช่เงิน</i></p>	1092
<p>ปัญหาการตัดสินใจระยะสั้นของธุรกิจ : ต้นทุนทางเลือก</p> <p><i>เพียรใจ โพธิ์ถาวร</i></p>	1104
<p>การออกแบบกราฟิกเทคโนโลยีความจริงเสริม (AR : Augmented Reality)</p> <p>ผ่านหนังสือระบายสี สำหรับเด็กปฐมวัย</p> <p><i>กิริติ ศรีสุชาติ, ปรวรรณ ดวงรัตน์ , ธนเดช ธเนศกุลจักร</i></p>	1117
<p>การพัฒนาแหล่งโคลนบำบัดเป็นชุมชน OTOP วิถีสุขสบายแบบไทย</p> <p>: การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม</p> <p><i>โลนัชดา ปานซี, บรรจบ ชุณหสวัตติกุล, พญ.อัมพร กรอบทอง</i></p>	1127
<p>การจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนระดับปริญญาตรีพึงประสงค์</p> <p><i>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพร โกมารทัต</i></p>	1142
<p>ความคิดเห็นของนักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรีในสาธารณรัฐประชาชนจีน</p> <p>ที่มีต่อการเรียนวัฒนธรรมไทย</p> <p><i>ดร.ไพทยา มีลัดดี, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ทองเอม</i></p>	1151
<p>ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนโดยใช้ Project Based Learning ผ่านโครงการ</p> <p>Asia Young Designer Awards 2019 ในรายวิชาการออกแบบภายใน 3</p> <p>สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการออกแบบภายใน</p> <p><i>นลินา องคลิงห</i></p>	1165
<p>การใช้แอปพลิเคชันในการจัดการเรียนการสอนผู้เรียนเจนเนอเรชันแอลฟาในศตวรรษที่ 21</p> <p><i>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัชรภา ตันติชูเวช, ธนาธิป เลือ่ซ่า</i></p>	1176
<p>การศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น</p> <p>โรงเรียนนานาชาติแอสคอต</p> <p><i>ดร.พจมาลย์ สกลเกียรติ, หนึ่งฤทัย พากักดี</i></p>	1190
<p>การเรียนรู้เชิงรุก: ความท้าทายของครูไทยยุคการศึกษา 4.0</p> <p><i>ดร. สุตคนึง นฤพนธ์จิรกุล, สุวิจนา จริตกาย</i></p>	1204
<p>A Financial Feasibility Study for the Setting-Up of a Legal Translation Agency</p> <p>: The Case of CRK Translation</p> <p><i>จรุงเกียรติ ภูติรัตน์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คมกริช ถาวรวันชัย</i></p>	1216

**ทักษะความรู้ที่ได้จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ในสถานประกอบการทางการบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชีของนักศึกษาบัญชี
Knowledge Skills Received from Professional Experience Training
in Accounting and Non-Accounting Firms of Accounting Students**

ชลดา ตันรัตน์* นภัศวรณ จินดาร์ตน์มณี* และภัทรธิดา สาลีสี*

Chonlada Tanrattana* Napatsawan Jindaratmanee* and Pattaratida Saleesee*

นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร*

Undergraduate student, Program in Accounting, Faculty of Management Science, Silpakorn University*

Email: toontuncl@gmail.com* napatsawan.jind@gmail.com* and pat.pattarati@gmail.com*

อิสราภรณ์ ทนุผล**

Issaraporn Thanupon**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร**

Assistant Professor of the Faculty of Management Science, Silpakorn University**

Email: issaraporn@ms.su.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับทักษะที่ได้รับหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (2) เปรียบเทียบทักษะความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการทางบัญชีและไม่ใช่ทางบัญชี วิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากนักศึกษามหาวิทยาลัยในแต่ละภูมิภาค จำนวนตอบกลับ 126 คน สถิติที่ใช้ t-test ในการทดสอบความสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ผู้ฝึกได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการทางบัญชีสูงกว่าทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีจากการฝึกประสบการณ์สถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางบัญชี (2) ทักษะความรู้ที่จะได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพน้อยกว่าความคาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้แก่ ทักษะด้านบัญชี อีกทั้งพบว่า ทักษะความรู้ที่จะได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมากกว่าความคาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้แก่ ทักษะด้านภาษา ทักษะด้านภาษา และทักษะด้านเทคโนโลยี

คำสำคัญ : การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ , สถานประกอบการทางบัญชี , สถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางบัญชี , ทักษะความรู้

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare expected knowledge skills of professional experience training before training and received knowledge skills of professional experience training after training (2) to compare received knowledge skills of professional experience training from accounting firms and non-accounting firms. The primary data were gathered by questionnaires sent to students in university located in each regions of Thailand, the responses were 126 persons. T-test were used in this research for testing relationship.

It was found that (1) Knowledge skill of technology was received from professional experience training in accounting firms higher than skill of technology was received from professional experience training in non-accounting firms. (2) The knowledge skill was received from professional experience training less than expected knowledge skills of professional experience training, accounting skill. However, it was found that the knowledge skills were received from professional experience training more than expected knowledge skills of professional experience training as follows: tax skill, language skill and technology skill.

Keywords : Professional Experience Training , Accounting Firms , Non-Accounting Firms , Knowledge Skills

บทนำ

ในปัจจุบันการพัฒนากำลังคนนับเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศในเรื่องทรัพยากรมนุษย์ เพื่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนเนื่องจากการแข่งขันที่สูง ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีกำลังแรงงานในประเทศที่มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นทักษะวิชาชีพหรือความรู้ทางด้านต่างประเทศ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพถือเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างหลักสูตรการศึกษา โดยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นการฝึกงานในสถานประกอบการจริง เพื่อเรียนรู้วิธีการทำงาน การตัดสินใจ การปรับปรุงคุณภาพงาน และการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนทำให้รู้จุดแข็ง จุดอ่อนของตัวเอง ทำให้เกิดความพร้อมและความมั่นใจในการเข้าสู่อาชีพนักบัญชี โดยทั่วไปก่อนจะเข้าสู่วิชาชีพจะต้องมีการฝึกฝน ขัดเกลาคุณลักษณะ 3 ประการที่สำคัญคือ ด้านปัญญา/ความรอบรู้ ด้านคุณธรรม และด้านทักษะปฏิบัติโดยต้องมีคุณลักษณะดังกล่าวครบทุกด้านอย่างสมดุลกัน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสามารถทำได้ตลอดเวลาในการเรียนตลอดหลักสูตร ขึ้นอยู่กับรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้นำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละมหาวิทยาลัย บางมหาวิทยาลัยจะเรียกว่า

สหกิจศึกษา บางมหาวิทยาลัยจะเรียกว่า การฝึกงาน (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2551) การเพิ่มทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพของนักศึกษาก่อนการเข้าสู่ตลาดแรงงานจะช่วยสร้างความได้เปรียบในการประกอบอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจในการปฏิบัติงานจริงเนื่องจากได้มีโอกาสได้ใช้เครื่องมือใหม่ๆ เทคนิคการทำงาน วิธีการสร้างสรรค์ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การสร้าง ความเชื่อมั่นและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและให้นักศึกษาทำงานร่วมกับผู้อื่น (ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท, 2542 , พิระนันท์ คำบอนพิทักษ์, 2542) สอดคล้องกับ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการที่มีความเข้าใจใน กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงการศึกษากับการทำงานและสามารถพัฒนา เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของนักศึกษาได้ (อรทัย จันทรสถาวร, 2535) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึงเป็นส่วนสำคัญใน การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษา ทั้งนี้หากนักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษาจะเพิ่ม ระดับความเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพให้แก่ศึกษามากขึ้น โดยปัจจุบันมีการจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษาโดยมีกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ศึกษาทั้งในส่วนของงานที่ได้ปฏิบัติงานตรงกับสาขาและ ไม่ตรงกับสาขาวิชาของนักศึกษา

ปัจจุบันวิชาชีพบัญชีเป็นสาขาวิชาหนึ่งที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลายสถาบันทั้งภาครัฐและเอกชน และมีการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ศึกษา ทั้งนี้ทักษะความรู้ที่ได้จากการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพในสถานประกอบการทางการบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชีอาจได้รับมอบหมายที่ใช้ความรู้ด้านการบัญชีใน ระดับที่แตกต่างกันโดยสถานประกอบการทางการบัญชีจะมีกิจกรรมหลักคือการให้บริการด้านการบัญชีแก่องค์กร การ ทัวไปจึงมีโอกาสมอบหมายงานด้านการบัญชีให้แก่ศึกษามากกว่าสถานประกอบการที่ไม่ใช่ด้านการบัญชี ทั้งนี้ การมอบหมายด้านการบัญชีจะช่วยให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะด้านการบัญชีเพิ่มขึ้น โดยนักศึกษาจะมีความ ชำนาญหรือความสามารถในการกระทำหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอาจเป็นทักษะด้านร่างกาย สติปัญญา หรือสังคม ที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝน หรือการกระทำบ่อย (จินดารัตน์ โพธิ์นอก, 2557)

นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปจะเป็นแรงงานที่สำคัญของภาครัฐและเอกชนในอนาคต ดังนั้นผู้ที่ จะ สำเร็จการศึกษาจะต้องมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึงควรเตรียมความพร้อมใน การเลือกประกอบอาชีพในด้านต่าง ๆ เนื่องจากการสมัครงานจะต้องมีการเตรียมตัวให้ดีและการเตรียมตัวก่อน สมัครงานเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งมีองค์ประกอบหลายประการที่มีความสำคัญ เช่น บุคลิกภาพ ความคล่องตัว ความ อดทน ปฏิญาณไหวพริบ เป็นต้น การเรียนรู้เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การติดตามข่าวสาร การมองหา แหล่งงาน และการเตรียมพร้อมในการสมัครงาน ช่วยเพิ่มโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการหางาน (บุษกร จินต์ธนาวัฒน์, 2558) การเตรียมพร้อมดังกล่าวรวมถึงการแสดงออกของบุคคลทางด้านความคิด ทักษะ และ พฤติกรรมการเตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้ โดยจะสะท้อนออกมาด้วยพฤติกรรมในการวางแผนพัฒนา และการฝึกฝน ทักษะของตนเอง (อรุณพร เนียมสุวรรณ, 2549 และกฤษมา ยกชู, 2553) จากประเด็นข้างต้นจึงนำมาสู่การศึกษา

ทักษะความรู้ที่ได้จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการทางการบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชีของ นักศึกษาบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เปรียบเทียบทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับทักษะที่ได้รับหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
2. เปรียบเทียบทักษะความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการทางการบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชี

อุปกรณ์และวิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายของการศึกษานี้ คือ นักศึกษาบัญชีในมหาวิทยาลัยแต่ละภูมิภาคที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาแล้วโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก ภาคเหนือ 2 แห่ง ภาคใต้ 1 แห่ง ภาคกลาง 6 แห่ง และ ภาคตะวันออก 1 แห่ง โดยมีจำนวนผู้ทำแบบสอบถามทั้งสิ้น 126 คน จำแนกเป็นนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการทางการบัญชี โดยหมายถึง สถานประกอบการที่เป็นสำนักงานที่ให้บริการทางบัญชี จำนวน 67 คน และนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางการบัญชี โดยหมายถึงสถานประกอบการที่ไม่ใช่สำนักงานที่ให้บริการทางบัญชี จำนวน 59 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถามเป็นลิงค์ของ google form ส่งไปยังนักศึกษาโดยผ่านหน้าเว็บเพจของสาขาวิชาการบัญชีของมหาวิทยาลัยในแต่ละภูมิภาคจำนวนทั้งสิ้น 10 แห่ง

ตัวแปรและการวัดค่า

ก่อนจะเข้าสู่วิชาชีพจะต้องมีการฝึกฝน คุณลักษณะ 3 ประการ ได้แก่ ด้านปัญญา ด้านคุณธรรม และ ด้านทักษะปฏิบัติโดยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละมหาวิทยาลัย บางมหาวิทยาลัยจะเรียกว่า สหกิจศึกษา บางมหาวิทยาลัยจะเรียกว่า การฝึกงาน (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2551) และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการที่มีความเข้าใจในกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงการศึกษากับการทำงานและสามารถพัฒนาเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของนักศึกษาได้ (อรทัย จันทรสถาพร, 2535) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึงควรพัฒนาทักษะความรู้ของผู้ฝึกเพิ่มขึ้น หรือหลังจากเข้าฝึกประสบการณ์ผู้ฝึกควรมีระดับมากกว่าก่อนเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จึงนำไปสู่การศึกษาความแตกต่างของระดับทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์ และทักษะความรู้ที่ได้รับหลังการฝึกประสบการณ์ โดยกำหนดค่าตัวแปรดังนี้

ตัวแปรตาม

ทักษะความรู้ ประกอบด้วยข้อคำถามด้านทักษะความรู้ 5 ด้าน โดยรวม 17 ข้อ และวัดค่าโดยใช้คะแนนเฉลี่ยของทักษะความรู้แต่ละด้าน โดยใช้ระดับคะแนน 1-5 (Rating Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ น้อยที่สุด = 1 ถึง มากที่สุด = 5

ข้อคำถาม (1) ทักษะความรู้ที่คาดหวังจะได้ก่อนเข้ารับการฝึกประสบการณ์ และ (2) ทักษะความรู้ที่ได้รับหลังจากฝึกประสบการณ์ โดยมีข้อคำถาม 5 ด้าน โดยรวม 17 ข้อ และมีการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยมีค่า Cronbach Alpha เท่ากับ 0.940 แสดงข้อคำถามรายข้อดังนี้

- ด้านการบัญชี จำนวน 5 ข้อ (1.1) มีความรู้และความเข้าใจ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางการบัญชี (1.2) มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการปฏิบัติงานด้านการบัญชีและอื่นๆ (1.3) มีความรู้และความเข้าใจองค์ความรู้ทางด้านอื่นที่สัมพันธ์กับองค์ความรู้ด้านการบัญชี (1.4) มีความสามารถในการทำงานด้านบัญชีให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน (1.5) มีความรู้ตามมาตรฐานการบัญชี
- ด้านภาษี จำนวน 4 ข้อ (2.1) มีความรู้และความเข้าใจ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางภาษี (2.2) มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการปฏิบัติงานด้านภาษีและอื่นๆ (2.3) มีความรู้และความเข้าใจองค์ความรู้ทางด้านอื่นที่สัมพันธ์กับองค์ความรู้ด้านภาษี (2.4) มีความรู้ด้านกฎหมายภาษีอากร
- ด้านภาษา จำนวน 2 ข้อ (3.1) มีทักษะด้านภาษาอังกฤษเกี่ยวกับคำศัพท์ทางการบัญชี (3.2) มีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษกับผู้อื่นได้
- ด้านเทคโนโลยี จำนวน 3 ข้อ (4.1) มีทักษะพื้นฐานในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี (4.2) มีทักษะในการใช้โปรแกรม MS office (4.3) สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการทำงานด้านบัญชีได้เป็นอย่างดี
- ด้านอื่น ๆ จำนวน 3 ข้อ (5.1) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในที่ทำงานได้เป็นอย่างดี (5.2) สามารถปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (5.3) สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความคาดหวังที่จะได้ทักษะความรู้ก่อนการฝึกประสบการณ์ = 1 ทักษะความรู้ที่ได้รับหลังจากการฝึกประสบการณ์ = 0

การเรียนรู้โดยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การติดตามข้อมูลข่าวสาร ช่วยเพิ่มโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการทำงาน (บุษกร จินต์ธนาวัฒน์, 2558) การมอบหมายด้านการบัญชีโดยตรงจะช่วยให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะด้านการบัญชีเพิ่มขึ้น โดยนักศึกษาจะมีโอกาสในการปฏิบัติงานด้านบัญชีโดยตรง ทำให้เกิดความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝน (จินดารัตน์ โพธิ์นอก, 2557) ทั้งนี้สถานประกอบการที่เป็นทางบัญชีจะมีโอกาสในการทำงานที่ใช้ความรู้แก้ปัญหาด้านบัญชีได้

มากกว่าสถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางบัญชีโดยตรง นำไปสู่การศึกษาความแตกต่างของระดับทักษะความรู้ในด้านต่างๆระหว่างสถานประกอบการทางบัญชีกับสถานประกอบการไม่ใช่ทางบัญชี

ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับทักษะความรู้ที่ได้รับหลังจากฝึกประสบการณ์ โดยมีข้อคำถาม จำนวน 5 ด้าน โดยรวม 17 ข้อคำถาม

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประเภทสถานประกอบการ หากเป็นทางบัญชี = 1; หากไม่ใช่ = 0

การศึกษาครั้งนี้ใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ Independent Samples T-test และ Paired Samples T-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจำนวน 126 ชุด และนำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลมาแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 126 คน เพศหญิง ร้อยละ 79.40 เพศชายร้อยละ 19.80 และ เพศทางเลือก ร้อยละ 0.80 ระดับผลการเรียนสะสม (GPA) ช่วง 3.01-3.50 ร้อยละ 39.70 ช่วง 2.51-3.00 ร้อยละ 25.40 และ ช่วง 3.51-4.00 ร้อยละ 24.60 โดยสังกัดมหาวิทยาลัยภาครัฐ ร้อยละ 92.10 และเอกชน ร้อยละ 7.90 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 126 คน พบว่า ฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีที่สถานประกอบการทางบัญชี ร้อยละ 53.20 และสถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางบัญชี ร้อยละ 46.80

ตารางที่ 1 แสดงระดับทักษะความรู้และความคาดหวังก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม ทดสอบความแตกต่าง โดยใช้ t-test (n= 170)

ทักษะความรู้	ที่คาดหวังจะได้			ที่ได้รับ		
	Mean	S.D.	ค่าระดับ	Mean	S.D.	ค่าระดับ
1. ด้านการบัญชี	3.3	0.76	ปานกลาง	3.9	0.54	มาก
2. ด้านภาษี	3.3	0.86	ปานกลาง	3.8	0.69	มาก
3. ด้านภาษา	3.1	0.76	ปานกลาง	3.6	0.76	มาก
4. ด้านเทคโนโลยี	3.5	0.83	มาก	4.1	0.65	มาก
5. ด้านอื่นๆ	4.0	0.73	มาก	4.4	0.59	มาก

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 = มากที่สุด; คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 = มาก; คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 = ปานกลาง; คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 = น้อย; คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 = น้อยที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระดับปานกลาง ได้แก่ ทักษะด้านการบัญชี (mean=3.3) ด้านภาษี (mean=3.3) และ ด้านภาษา (mean=3.1) และระดับมาก ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี (mean=3.5) และ ด้านอื่นๆ (mean=4.0) ทักษะความรู้ที่ได้รับหลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทุกด้านในระดับมาก ได้แก่ ทักษะด้านการบัญชี (mean=3.9) ด้านภาษี (mean=3.8) ด้านภาษา (mean=3.6) ด้านเทคโนโลยี (mean=4.1) และ ด้านอื่นๆ (mean=4.4)

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลระดับทักษะความรู้ที่จะได้รับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีในกลุ่มฝึกงานในสถานประกอบการทางบัญชีจำนวน 67 คน และฝึกงานในสถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางบัญชีจำนวน 59 คนและเปรียบเทียบทักษะความรู้ที่ได้รับการฝึกประสบการณ์ระหว่าง 2 กลุ่ม แสดงค่าดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของระดับทักษะความรู้ที่ได้รับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการทางบัญชีกับที่ไม่ใช่ทางบัญชี ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test (n= 170)

ระดับทักษะความรู้ที่จะได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชี	ฝึกงานในสถานประกอบการทางบัญชี	ฝึกงานในสถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางบัญชี	ผลต่าง	t-test	Sig
1. ด้านการบัญชี	3.9612	3.8068	0.15441	1.612	0.110
2. ด้านภาษี	3.9254	3.7373	0.18808	1.535	0.127
3. ด้านภาษา	3.6791	3.5424	0.13673	1.012	0.313
4. ด้านเทคโนโลยี	4.1737	3.9607	0.21305	1.864	0.065*
5. ด้านอื่นๆ	4.4230	4.3280	0.9502	0.902	0.369

ระดับนัยสำคัญ * 0.10

จากตารางที่2 พบว่าทักษะความรู้ที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางบัญชี ดังนี้ ด้านการบัญชี (mean=3.9612) ด้านภาษี (mean=3.9254) ด้านภาษา (mean=3.6791) ด้านเทคโนโลยี (mean=4.1737) ด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ การปฏิบัติและรับผิดชอบงาน และการแก้ปัญหา (mean=4.4230) ทักษะความรู้ที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางบัญชี ดังนี้ ด้านการบัญชี (mean=3.8068) ด้านภาษี (mean=3.7373) ด้านภาษา (mean=3.5424) ด้านเทคโนโลยี (mean=3.9607) ด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ การปฏิบัติและรับผิดชอบงานและการแก้ปัญหา (mean=4.3280) และพบว่าผู้ฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการที่ได้ฝึกงานทางบัญชีจะมีทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยี (mean=4.1737) แตกต่างจากผู้ฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการที่ได้ฝึกงานที่ไม่ใช่ทางบัญชี (mean=3.9607) โดยมีค่าผลต่างเท่ากับ 0.21305

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับทักษะความรู้หลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพจำนวน 126 คน และแสดงค่าเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แสดงค่าดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับทักษะความรู้หลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (n= 170) ทดสอบโดย t-test (แบบจับคู่)

ทักษะความรู้	ผลต่างก่อนการฝึกกับหลังการฝึก	t-test	Sig
1. ด้านบัญชี	1.32063	19.467	0.000***
2. ด้านภาษี	-0.63294	-9.522	0.000***
3. ด้านภาษา	-0.70635	-10.102	0.000***
4. ด้านเทคโนโลยี	-0.14452	-1.880	0.062*
5. ด้านอื่นๆ	-0.08706	-1.220	0.225

ระดับนัยสำคัญ ***0.01 * 0.10

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับทักษะความรู้หลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพจำนวน 126 คน และแสดงค่าเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพภายในกลุ่มสถานประกอบการทางบัญชีและสถานประกอบการไม่ใช่ทางบัญชี แสดงค่าดังนี้

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับทักษะความรู้หลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการทางบัญชีและไม่ใช่ทางบัญชี (ทดสอบเพิ่มเติม) ทดสอบโดย t-test (แบบจับคู่)

ทักษะความรู้	สถานประกอบการทางบัญชี (n= 67)			สถานประกอบการไม่ใช่ทางบัญชี (n=59)		
	ผลต่างก่อนการฝึกกับหลังการฝึก	t-test	Sig	ผลต่างก่อนการฝึกกับหลังการฝึก	t-test	Sig
ด้านบัญชี	1.32836	12.387	0.000***	1.31186	16.504	0.000***

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับทักษะความรู้หลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการทางบัญชีและไม่ใช่ทางบัญชี (ทดสอบเพิ่มเติม) ทดสอบโดย t-test (แบบจับคู่) (ต่อ)

ทักษะความรู้	สถานประกอบการทางบัญชี (n= 67)			สถานประกอบการไม่ใช่ทางบัญชี (n=59)		
	ผลต่างก่อนการฝึกกับหลังการฝึก	t-test	Sig	ผลต่างก่อนการฝึกกับหลังการฝึก	t-test	Sig
ด้านภาษี	-0.66269	-6.508	0.000***	-0.59915	-7.214	0.000***
ด้านภาษา	-0.73881	-7.220	0.000***	-0.66949	-7.085	0.000***
ด้านเทคโนโลยี	-0.20687	-1.919	0.059*	-0.07373	-0.673	0.504
ด้านอื่นๆ	-0.18328	-1.816	0.074*	0.02220	0.223	0.824

ระดับนัยสำคัญ ***0.01 * 0.10

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพและหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความแตกต่างกันทั้งในด้านการบัญชี ด้านภาษี ด้านภาษา ด้านเทคโนโลยี และด้านอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นพบว่า ผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้รับความรู้หลังจากการฝึกประสบการณ์มากกว่าความคาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์ในด้านภาษี ด้านภาษา และด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้พบว่าก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพผู้ฝึกมีความคาดหวังในทักษะด้านอื่น ได้แก่ มนุษย์สัมพันธ์ การปฏิบัติงานและรับผิดชอบและการแก้ปัญหา ไม่แตกต่างจากทักษะที่ได้รับหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

เมื่อทดสอบเพิ่มเติม (ตารางที่ 4) โดยทดสอบความแตกต่างทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับทักษะความรู้หลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพแยกทดสอบในกลุ่มสถานประกอบการทางบัญชี 67 คน และไม่ใช่ทางบัญชี 59 คน พบว่า ผลการทดสอบสอดคล้องกับการทดสอบในภาพรวม 126 คน โดยในสถานประกอบการทางบัญชีและสถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางบัญชีมีทักษะด้านบัญชีที่คาดหวังก่อนการฝึกมากกว่าทักษะด้านบัญชีที่ได้รับหลังการฝึกโดยมีค่าผลต่างตามลำดับ ดังนี้ 1.32836 และ 1.31186 สำหรับทักษะด้านภาษี และด้านภาษา ในสถานประกอบการทางบัญชี มีทักษะความรู้คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์น้อยกว่าทักษะความรู้ที่ได้รับหลังฝึกประสบการณ์ สอดคล้องกับผลการศึกษาหลักในตารางที่ 3 ทั้งนี้ การทดสอบแยกกลุ่มในตารางที่ 4 พบผลที่แตกต่างจากการทดสอบรวมกลุ่มดังนี้ พบว่า ผู้ฝึกในสถานประกอบการทางบัญชีมีความต้องการที่คาดหวังทักษะความรู้ก่อนการฝึกประสบการณ์น้อยกว่าทักษะความรู้ที่ได้รับหลังการฝึกประสบการณ์ ในด้านเทคโนโลยี และ ด้านอื่นๆ ตามลำดับดังนี้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์ระดับทักษะความรู้และความคาดหวังก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าทักษะความรู้ที่คาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระดับปานกลาง ได้แก่ ทักษะด้านการบัญชี (3.3) ด้านภาษี (3.3) และ ด้านภาษา (3.1) และระดับมาก ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี (3.5) และ ด้านอื่นๆ (4.0) ทักษะความรู้ที่ได้รับหลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพทุกด้านในระดับมาก ได้แก่ ทักษะด้านการบัญชี (3.9) ด้านภาษี (3.8) ด้านภาษา (3.6) ด้านเทคโนโลยี (4.1) และ ด้านอื่นๆ (4.4) กล่าวได้ว่า ทักษะความรู้หลังจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั้งทางบัญชีและไม่ใช่ทางบัญชีมีค่าเฉลี่ยมากกว่าความคาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในทุกด้าน จากผลวิจัยดังกล่าวสะท้อนว่าผู้ฝึกมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะในด้านการบัญชี ด้านภาษี ด้านภาษา ด้านเทคโนโลยี และด้านอื่นๆ จากสถานประกอบการที่เข้าฝึกประสบการณ์ ดังนั้นการเข้ารับการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการทางบัญชีและไม่ใช่ทางบัญชีจะช่วยเพิ่มทักษะความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของศิริพร สว่างอารีรักษ์ และคณะ (2561) พบว่า นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความพึงพอใจสูงกว่าความคาดหวังจากการปฏิบัติงานในทุกด้าน และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลวิจัยของฉวีวรรณ สุวรรณานาภา และคณะ (2554) พบว่าหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพทักษะด้านเทคโนโลยีและด้านภาษาอยู่ในระดับมาก โดยสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานและมีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น

ทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ผู้ฝึกได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการทางบัญชีสูงกว่าทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีจากการฝึกประสบการณ์สถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางบัญชีเท่ากับ 0.21305 เนื่องจากการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการทางการบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการเก็บรวบรวมทางการบัญชี และจัดทำข้อมูลด้านการบัญชี โดยการปฏิบัติงานด้านการบัญชีมีโอกาสในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีและโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการคำนวณหรือการออกรายงาน ทำให้ผู้ฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการทางการบัญชีมีโอกาสในการได้รับการถ่ายทอดการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานมากกว่าผู้ฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ อมรา ตรีศรีวัฒน์ (2561) พบว่า การบัญชีดิจิทัลเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อนักศึกษา บัณฑิตและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ที่นำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคง และยั่งยืน โดยความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบบัญชี ระบบการใช้สารสนเทศสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานด้านการบัญชี และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลวิจัยของ ปิยะดา ผาสุข (2562) พบว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจะเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานด้านบัญชี เช่น ระบบบัญชี และโปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ ซึ่งส่งผลให้นักบัญชีในปัจจุบันควรมีทักษะความรู้ ความสามารถ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลอย่างมีระบบและรวดเร็ว ดังนั้นการพัฒนาเพื่อปรับความรู้ และทักษะจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่นักบัญชีต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

จากตารางที่ 3 พบว่าทักษะก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพและหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความแตกต่างกันทั้งในด้านการบัญชี ด้านภาษี ด้านภาษา ด้านเทคโนโลยี และด้านอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีการทดสอบเพิ่มเติมโดยแยกกลุ่มทดสอบในสถานประกอบการทางบัญชี 67 คน และสถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางการบัญชี 59 คน โดยผลทดสอบสอดคล้องกับการทดสอบรวมกลุ่มสถานประกอบการทางบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชี 126 คน กล่าวได้ว่า ผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้รับความรู้หลังจากการฝึกประสบการณ์น้อยกว่าความคาดหวังในด้านบัญชีอาจเนื่องมาจาก ผู้ฝึกมีความต้องการในการพัฒนาตนเองในด้านบัญชีซึ่งเป็นสาขาวิชาชีพเฉพาะทางของตนเองจึงมีความคาดหวังว่าจะได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ด้านการบัญชีจากสถานประกอบการสูง โดยในการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการจะมีวิธีการถ่ายทอดทักษะความรู้ทางบัญชีโดยการปฏิบัติจริงทำให้ผู้ฝึกประสบการณ์รู้สึกว่าคุณเองได้รับความรู้ที่น้อยกว่าที่คาดหวังไว้ และปัจจัยหนึ่งมาจากระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์โดยหากมีเวลาน้อยเกินไปสถานประกอบการก็อาจไม่สามารถมอบหมายงานที่มีการใช้ความรู้ทางบัญชีที่ซับซ้อนให้แก่ผู้ฝึก นอกจากนี้พบว่า ผู้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้รับความรู้หลังจากการฝึกประสบการณ์มากกว่าความคาดหวังก่อนการฝึกประสบการณ์ใน ด้านภาษี ด้านภาษา และ ด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้พบว่าการฝึกประสบการณ์ผู้ฝึกมีความคาดหวังในทักษะด้านอื่นได้แก่ มนุษย์สัมพันธ์ การปฏิบัติงานและรับผิดชอบ และการแก้ปัญหา ไม่แตกต่างจากทักษะที่ได้รับหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

(1) จากผลวิจัยผู้ฝึกมีความคาดหวังที่จะได้รับทักษะความรู้ด้านการบัญชีจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระดับสูงกว่าทักษะที่ได้รับหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั้งในสถานประกอบการทางบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชี ดังนั้น หลักสูตรควรพิจารณาสถานประกอบการที่มีความเหมาะสมในการถ่ายทอดความรู้ด้านการบัญชี

(2) หากต้องการพัฒนาทักษะความรู้จากการฝึกประสบการณ์ การส่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการที่เป็นทางการบัญชี จะสามารถพัฒนาทักษะความรู้ให้แก่นักศึกษาทางบัญชี ในทักษะด้านเทคโนโลยีและทักษะด้านอื่น ได้แก่ ด้านมนุษย์สัมพันธ์ ด้านปฏิบัติงานและความรับผิดชอบและการแก้ปัญหา ได้มากกว่าสถานประกอบการที่ไม่ใช่ทางการบัญชี

เอกสารอ้างอิง

- กุสุมา ยกชู. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการสอบ GAT และ PAT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ. ปริญญาโท กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (2551). ข้อมูลงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ. สืบค้นเมื่อ 6 สิงหาคม 2562, จาก <http://msc.sru.ac.th/meaning-objective-internship/>

- จินดารัตน์ โปธินอก. (2557). *ทักษะ*. สืบค้นเมื่อ 27 ตุลาคม 2562, จาก <http://www.royin.go.th/>
- ฉวีวรรณ สุวรรณภา และคณะ. (2554). *การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท. (2542). *จิตวิทยาเบื้องต้น จิตวิทยาธุรกิจเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: วังอักษร.
- บุษกร จินต์ธนาวัฒน์. (2558). *แนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ปิยะดา ผาสุข. (2562). *ความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรม 4.0*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พีระนันท์ คำบอนพิทักษ์. (2542). *ความคิดเห็นและความต้องการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กค.บป.) คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏอุดรธานี*. กรุงเทพมหานคร: ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- ศิริพร สว่างอารีย์รักษ์ และคณะ. (2562). *ความคาดหวัง ความพึงพอใจ และการประเมินความต้องการจำเป็นในการสหกิจ ศึกษาของนักศึกษาและบัณฑิตหลักสูตรบัญชี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี สำนักวิชาการจัดการ, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- อมรา ติรศรีวัฒน์. (2561). *การบัญชีดิจิทัลและการเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนนักศึกษา ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- อรทัย จันทรสภาพร. (2535). *การศึกษารูปแบบการฝึกงานของนักเรียนประเภทวิชาคหกรรม โดยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับสถานประกอบการ*. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม., สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- อรุณพร เนียมสุวรรณ. (2549). *การเตรียมความพร้อมในการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาระบบกลางของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิตบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ค.ม (จิตวิทยาการศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.